

Alþingi
Umhverfis og samgöngunefnd
Austurstræti 10-14
101 Reykjavík
Sent rafrænt (nefundasvid@althingi.is)

Ísafirði 26. apríl 2016

Umsögn Fjórðungssambands Vestfirðinga varðandi þingsályktun um fjögurra ára samgönguáætlun 2015-2018, 638. mál, 145. löggjafarþing.

Fjórðungssamband Vestfirðinga fagnar markmiðum þingsályktunartillögu að samgönguáætlun 2015-2018 og skorar á Alþingi að afgreiða málið á 145. löggjafarþingi. Hér kemur fram skýr vilji stjórnvalda um að hrinda í framkvæmd stærstu verkefnum á Vestfjörðum, sem hafa í raun verið á framkvæmdastigi nú hátt í áratug, en hefur ítrekað verið frestað. Þetta eru framkvæmdir sem hér segir; **Vestfjarðavegur 60 um Gufudalssveit, Dýrafjarðargöng, Dynjandisheiði og Strandavegur norður í Árneshrepp.**

Núverandi staða hefur þrengt mjög á framþróun atvinnulífs og samfélaga á Vestfjörðum. Þær framkvæmdir sem settar eru nú á áætlun stækka atvinnu og þjónustusvæði. Þær stytta vegalengdir frá norðanverðum og sunnanverðum Vestfjörðum inn á þjóðvegakerfi landsins og auk þess sem meginhluti íbúa á Vestfjörðum verða komnir í ásættanlegt vegasamband við aðra landshluta.

Fjórðungssamband Vestfirðinga lýsir hinsvegar miklum áhyggjum hversu hægt gangi að auka fjármagn til samgöngumála frá efnahagshruni 2008. Auk mikils niðurskurðar í nýframkvæmdum, þá er ástand þjóðvegakerfis orðið slæmt, ef ekki alvarlegt, vegna lækkunar á fjármagni til viðhalds og endurbóta. Á Vestfjörðum er að auki verið að glíma við viðhald á stofnvegum sem eru enn án bundins slitlags.

Fjórðungssamband Vestfirðinga leggur að lokum áherslu á að í fjögurra ára samgönguáætlun verði rannsóknafjármagn aukið til nýrra verkefna í landsamgöngum og flugsamgöngum.

Nánari sundurliðun verkefna er að finna í meðfylgjandi greinargerð auk þess sem lögð er fram til kynningar ályktanir 60. Fjórðungsþings Vestfirðinga sem haldið var í byrjun október á síðasta ári.

Fyrir hönd Fjórðungssambands Vestfirðinga

Aðalsteinn Óskarson, framkvæmdastjóri

Brýnustu verkefni til loka tímabils áætlunarinnar 2018:

Vestfjarðarvegur nr. 60 um Gufudalssveit

Endurupptaka umhverfismats á vegaf framkvæmdum á Vestfjarðavegi 60 var samþykkt á síðasta ári. Fjórðungssamband Vestfirðinga væntir þess að allir aðilar sem að því máli koma, leggi sitt að mörkum til að standast lögbundna tímaramma sem veittir eru til umsagnar um mál. Fjórðungssamband Vestfirðinga skorar síðan á Alþingi að tryggja að fullu fjármögnun þessarar framkvæmdar svo ljúka megi henni fyrir árið 2020.

Dýrafjarðargöng

Nauðsynlegt er að staðið verði við áætlanir varðandi Dýrafjarðargöng samkvæmt fyrri samgönguáætlunum. Miðað við framlagða áætlun er fjármagn minnkað á árinu 2017 um 700 milljónir og þar með er upphaf verkefnisins seinkað. Mjög mikilvægt er fyrir vaxtarbrodda atvinnulífs á Íslandi þ.e. fiskeldi og ferðaþjónustu að lok þessara framkvæmdar dragist ekki til ársins 2020 heldur verði hún kláruð á árinu 2019 eins og áætlað var í síðustu samgönguáætlun.

Dynjandisheiði, þjóðvegur 60 og 63.

Á bls. 44 í þingskjali er tilgreint að „Lagt er til að framkvæmdir við endurgerð Vestfjarðavegar um Dynjandisheiði hefjist árið 2017 en um er að ræða rúmlega 30 km langan veg.“ Með tillögunni fylgir kort með hugmynd að útfærslu á endurgerð vegarins og í greinargerð kemur fram að heildarkostnaður við framkvæmdina geti numið um 4,5 milljörðum.

Fjórðungssamband Vestfirðinga gerir alvarlega athugasemd að við kynningu á tillögunni eru einungis settar fram tillögur að vegstæði vegar á milli Borgarfjarðar í Arnarfirði, frá munna Dýrafjarðarganga og í Flókalund í Vatnsfirði. Hér vantar að tilgreina að vegur um Dynjandisheiði á einnig að tengja suðurfirði Arnarfjarðar t.d. uppúr Trostansfirði eins og vegurinn er í dag. Fjórðungssamband Vestfirðinga fer þess að leit við umhverfis og samgöngunefnd að greinargerð samgönguáætlunar verði uppfærð hvað þetta atriði varðar, þannig enginn vafi sé um að hér sé um samhangandi framkvæmd.

Til skýringar. Dýrafjarðargöng og endurbygging vegar um Dynjandisheiði felur í sér tvo meginkosti. Annarsvegar að mynda að nýtt heildstætt þjónustusvæði á Vestfjörðum og stytta aksturstíma á milli atvinnusvæðanna á sunnanverðum og norðanverðum Vestfjörðum. Hinsvegar að stytta vegalengdir frá norðanverðum Vestfjörðum og úr Arnarfirði inn á þjóðvegakerfið auk þess að létta á þungaflutningum um þjóðveg 62 - Barðastrandaveg og 63- Bíldudalsveg frá Patreksfirði til Bíldudals. En á þessum síðast töldum vegum hafa orðið nú þegar verulegar skemmdir á slitlagi.

Bjarnarfjarðarháls

Fjórðungssamband Vestfirðinga leggur áherslu á að óviðunandi sé að dregið hafi úr fjármagni við uppbyggingu vegar um Bjarnarfjarðarháls og brúargerð á Bjarnarfjarðará, ef tekið er mið af þeirri samgönguáætlun sem lögð var fyrir 144. löggjafaföng. Minna verður á að þessu verkefni hefur ítrekað verið frestað á síðasta áratug.

Veiðileysuháls

Mikilvægt er að uppbygging nýs vegar um Veiðileysuháls verði flýtt til ársins 2017 og hann kláraður árið 2018.

Einbreiðar brýr

Fjórðungssamband Vestfirðinga tekur undir umfjöllun samgönguáætlunar um ástand brúa. Einbreiðar brýr á stofnvegkerfi á Vestfjörðum eru um 40 og eru þær flestar komnar vel til ára sinna og ekki hannaðar fyrir þungaflutninga sem um þær fara daglega. Með vaxandi umsvifum í atvinnulífi eru þær orðnar flöskuhálsar og er eitt skýrasta dæmið um slíkt brúin í botni Tálknafjarðar, á Bíldudalsvegi nr 63. Einbreiðar brýr skapa einnig mikla hættu í umferðinni og þarf því að fara markviss í það að útrýma þeim á vegum landsins.

Vetrarþjónusta.

Mikilvægt er að auka fjármagn til vetrarþjónustu. Mikil bót var af því að taka upp að nýju sjö daga snjómokstur á Vestfjarðavegi 60 og Djúpvegi 61. Flutningsaðilar hafa hinsvegar bent á að hækka þurfi þjónustuna úr flokki þrjú í flokk tvö á þessum vegum m.t.t. hálkuvarna. Einnig þarf að slípa þjónustuna til og auka þarf við snjómokstur að lögbýlum og þá sérstaklega þeim sem eru með mjólkurframleiðslu.

Þjónusta Baldurs

Fjórðungssamband Vestfirðinga telur mjög mikilvægt að þjónusta Baldurs verði aukin þar sem þungaflutningar frá sunnanverðum Vestfjörðum hafa farið ört vaxandi. Vegkaflí um Ódrjúgsháls og Hjallaháls á Vestfjarðavegi 60 um Gufudalssveit er án bundins slitlags og þolir vegurinn ekki þessa auknu umferð. Þessi staða hefur þegar valdið fyrirtækjum verulegu tjóni með töfum á útflutningi afurða auk umframkostnaðar vegna þungatakmarkana.

Álftafjarðargöng

Auka þarf fjármagn til rannsókna er varða nýja jarðgangakosti s.s. Álftafjarðargöng og hefja undirbúning að könnun á öðrum jarðgangakostum á Vestfjörðum til frekari eflingar samfélagi og atvinnulífi á svæðinu.

Úrbætur á göngum undir Breiðadals og Botnsheiði

Með tilkomu Dýrafjarðarganga má vænta mikillar aukningar á umferð um göngin undir Breiðadals og Botnsheiði, en benda þarf á að tveir þriðju hlutar gangnanna eru einbreið með útskotum. Líst er áhyggjum af þeim aukna umferðapunga og þá sérstaklega akstri ferðamanna um göngin sem ekki hafa þekkingu á aðstæðum. Til lengri tíma lítið má gera ráð fyrir að breikka þurfi göngin til að koma til móts við þá auknu umferð sem um þau fara, en til skemmri tíma lítið þarf að bæta merkingar, lýsingu við gangnamunna og auka við umferðastýringu.

Flugvellir

Að undanskildum flugvellingum á Gjögri, þá eru allri áætlunarflugvellir á Vestfjörðum háðir verulegum takmörkunum sem ekki er hægt að bæta úr vegna náttúrlegra aðstæðna eða með miklum tilkostnaði. Atvinnulíf og íbúar á Vestfjörðum hafa sett fram kröfu um úrbætur í þessum málum. Gera verður heildræna rannsókn á árunum 2016 og 2017, um hvar sé að finna ásættanlegt flugvallarstæði með tilliti til náttúrufars og nágrennis við þéttbýli og atvinnulíf.

Aðkallandi er hinsvegar almennt viðhald á núverandi flugvöllum á meðan beðið er eftir niðurstöðu af rannsóknum. Kalla þarf eftir fjármagni fyrir tækjageymslu á Bíldudalsflugvelli og skoða forsendur fyrir lengingu þess flugvallar. Einnig vantar fjármagn til að leggja slitlag á bílastæði á Ísafjarðarflugvelli.

Ferðamannavegir – Tengivegir

Með tillit til stefnu stjórnvalda varðandi það að setja sértækt fjármagn í ferðamannavegi er nauðsynlegt að farið verði í hönnun á endurbyggingu vega sem flokkast sem ferðamannavegir á Vestfjörðum.

Hafnir

Fjórðungssamband Vestfirðinga lýsir ánægju með að nú er gerð tillaga um aukningu framlaga til hafnarmála á Vestfjörðum s.s. í Bolungarvík og Vesturbyggð en bendir einnig á að víða vantar verulega aukið fjármagn og biður umhverfis og samgöngunefnd Alþingis að horfa til beiðna einstaka sveitarfélaga í þeim efnum.